

akivaizdūs, - ì aiškiai matomas, suprantamas
alaūs daryklà *mot.* įmonė, kur gaminamas alus
ālinti, ālinà, ālino daryti nederlingą; varginti, kankinti
alūdaris *vyr.* asmuo, darantis alų
amatiniñkas, -ė *vyr., mot.* kas verčiasi amatu
añtplūdis *vyr.* žmonių užplūdimas
antraeilės pāreigos nepagrindinis darbas
antrinis, -ė einantis po pirminio arba kilęs iš jo
apčiú opiamaš -à pajuntamas čiuopiant, liečiant
apčiú opti apčiú opią apčiú opė čiuopiant užgriebti, pajusti
āpdaras *vyr.* drabužis
apdovanójimas *vyr.* prizas, premija
apeiginis, -ė susijęs su apeigomis
āpeigos *mot.*, *dgs.* visuma papročio nustatytų veiksmų ir poelgių, susijusių su šventinėmis ir buitinėmis tradicijomis ar tikyba
apgailėstáuti, apgailėstáuja, apgailėstávo reikšti gailestį dėl ko nors
apibrėžti apibrėžia, apibrėžė nusakyti, numatyti
apibū dinti apibū diną apibū dinon nusakyti būdingąsias žymes, charakterizuoti
apimtūs *mot.* mastas, užmojis;
āpimtys *mot.* dydžiai, platumas
apýgarda *mot.* kuriam nors tikslui įvedamo teritorijos suskirstymo vienetas
apývarta *mot.* pinigų ar prekių judėjimas – gavimas ir išleidimas
apývoka *mot.* tvarkymasis namuose, namų ruoša ir priežiūra
apklausà *mot.* apklausinėjimas
aplakstýti, aplāksto, aplākstė daug kur nulėkti, apibėgioti
aplinkà *mot.* socialinės, buitinės sąlygos
aplinkósauga *mot.* aplinkos saugojimas, rūpinimasis aplinka
apmąstý ti apmą stą apmą sė apgalvoti
apmókestinti, apmókestina, apmókestino taikyti mokesčių principą versle
apmokė ti apmóka, apmokė jomokėti už darbą, paslaugą
apraiškà *mot.* pasireiškimas
apribójimas veiklos susiaurinimas, sumenkinimas
apru pinti apru piną apru pino suteikti pakankamai priemonių, daiktų
apsauginė pri emonė – priemonė, skirta apsaugoti
apsáugoti, apsáugo, apsáugojo parūpinti apsaugą
apsidraūsti, apsidraūdzia, apsidraudė užsitikrinti galimų nuostolių atlyginimą (paprastai mokant įnašus)
apsipirkimas *vyr.* pirkimas visko, kas reikalinga
apsipírkti, apsiperka, apsipírko nusipirkti viską, ko reikia
apsiribóti, apsiribója, apsiribójo daryti ribas, apsirėžti
apsistóti, apsisstója, apsisstójo kur nors sustoti, rasti užėigą nuvykus
apstù daug, gausu
aptarnāvimas *vyr.* reikmių patenkinimas, reikiamų darbų atlikimas, paslaugų teikimas
apžvalginĩ kaš -ė *vyr., mot.* kas daro apžvalgas
aršù š - ì smarkus, piktas
asmenýbė *mot.* individas, persona
asociācija *mot.* susivienijimas, sąjunga
aštrialežù vis -ė žmogus, mokantis pajuokauti, tinkamai ar juokingai kalbėti
atgrasýti, atgrāso, atgrāsė grasinat atbaidýti
atitūkti, atitiñka, atitiko būti sutikimo, darnumo santykiyje, būti tinkamam, reikiamam
atklýsti, atklýsta, atklýdo klaidžiojant ateiti, atkeliauti

atkreiptinas turėtų, galėtų būti atkreiptas / reikėtų atkreipti
atlaikyti, atlaiko, atlaikė išverti, nepasiduoti
atléisti, atléidžia, atléido leisti išeiti ar pašalinti
atokus, -i tolimas, atstus, nuošalus
atpažinti, atpažįsta, atpažino nustatyti tapatybę, pažinti iš kokių nors ženklų
atremti, àtremia, àtrémė atmesti, pvz., abejonę
atsakingai atlikti svarbų reikalą gerai, pareižingai
atsakomýbė *mot.* dorovinių, pareižinių ir teisinių reikalavimų paisymas
atsargà *mot.* rezervas
àtsargos *mot., dgs.* tolesniam laikui skiriamas valgis ar kitas daiktas, santaupos
atsibastýti, atsibàsto, atsibàstė atvykti netikslingai keliaujant, klajojant
atsidùrti, atsiduria, atsidùrė atsirasti
atsieiti, atsieina, atsiė jokainuoti
atsigabėnti, atsigabėna, atsigabėno atsinešti, atsivežti krovinį
atsigáuti, atsigáuna, atsigávo vėl atgyti, pasitaisyti
atsikírsti, atsikerta, atsikírto griežtai atsakyti, atšauti
atsiliepimas *vyr.* nuomonės pareiškimas
atsilòšti, atsilòšia, atsilòšė lenktis atgal
atsipù stį atsipuçia, atsipùtė pailsėti
atsiradimas *vyr.* pasirodymas, buvimas
atsiskaitýti, atsiskaító, atsiskaítė suvesti sąskaitas, atsilyginti
atsižvėlgti, atsižvėlgia, atsižvėlgė atkreipti akis, paistyti
atsparùs, -i nepasiduodantis išorės veikimui, turintis imunitetą
atspindė tį atspiñdi, atspindė *joprk.* parodyti, pavaizduoti
atstòvas, -ė *vyr., mot.* asmuo, atstovaujantis kieno nors interesams, veikiantis kieno vardu
atstùmti, àtstumia, atstù nė atmesti, nepriimti
atvérti, àtveria, atvé rė atidaryti
atvežti nis, -ė nevietinis, atvežtas iš kitos šalies
atvirkščiaĩ priešingai
atvirkšti nis, -ė atvirkščiasis, atbulinis
àtžvilgis *vyr.* požiūris
audė jaš -a *vyr., mot.* audinių gamintojas
audinýs *vyr.* medžiaga, gaminama iš vilnos, medvilnės drabužiams siūti
auditas *vyr.* ūkio subjekto patikrinimas, analizė, įvertinimas
auditorius, -ė *vyr., mot.* ūkio subjekto vertintojas
aukóti, aukója, aukójo duoti neatlyginamai, dovanoti
aukštaũ giš -ė aukšto ūgio, aukštas
aukštuma *mot.* pasiekimas, puikus rezultatas
avikailis *vyr.* avies kailis
aviùkas *vyr.* avies jauniklis
avýtė *mot.* avies jauniklė
báimintis, báiminas, báiminosi bijoti
baisėti, baisėja, baisėjo darytis baisesniam
bálinti, bálina, bálino daryti baltą
balsúoti, balsúoja, balsávo per rinkimus paduoti balsą
bankrutúoti, bankrutúoja, bankrutávo negalėti vykdyti finansinių įsipareigojimų
batsiuvýs, -ė *vyr., mot.* batų siuvėjas
baudà *mot.* 1. paskirta bausmė pinigais
baũdžiava *mot.* istorinė visuomeninė sąntvarka, kai valstiečiai ir jų turtas priklausė feodalui
bėgalė *mot.* daug, daugybė
beliãšas *vyr. svetimžodis* pyragėlis su įdaru [rus. беляш]
bendraturtis, -ė *vyr., mot.* nuosavybės dalininkas

bendrijà *mot.* kokio nors bendro tikslo vienijama grupė, draugija
bendrìnis, -ė bendrasis; visų vartojamas; žymintis bendrą vardą
bendrovė *mot.* ūkinis susivienijimas, įmonė, kurios kapitalas padalytas į dalis – akcijas
bìtininkas, -ė *vyr., mot.* žmogus, kuris verčiasi bitėmis
bylà *mot.* teismo procesas
bylinė **tiš** **bylinė** **jasì** **bylinė** **jositeistis**
bylòti, **bylòja**, **bylòjo** *prk.* rodyti ko nors buvimą, tikrumą
blògas *vyr.* (blog‘as) *svetimžodis*; siūloma vartoti atitikmenį **tinklaraštis**
branduolỹs *vyr.* pagrindinė, svarbiausia dalis
bráutis, **bráunasi**, **bróvėsi** lįsti, stengtis patekti kur
brė stį **brė sta** **brėndo** baigti augti, tvirtėti
budrùs, - ì greitai pabundantis; atsargus, apdairus
bùmas *vyr.* *svetimžodis* daugybė, gausa
huriávimas *vyr.* plaukimas buriniu laivu
huriúotojas, -a *vyr. mot.* asmuo, plaukiantis buriniu laivu
bùrti, **bùria**, **bù** **ė** pagal kà nors aiškinti ateitį ar nežinomus daiktus, pranašauti, spėti
bùrtis, **bùriasi**, **bù** **ėsi** telktis, rinktis į būrį
bùrvaltė *mot.* nedidelis laivas (valtis) su bure, kitaip vadinama kurėnu
bù stas *vyr.* namai, butas
buveinė *mot.* būnamoji, gyvenamoji vieta
buvimas *vyr.* egzistavimas, esatis
civilinis, -ė pilietinis, nebaudžiamasis, nekarinis
čeburė kas *vyr.* iš turkų kalbos atėjęs žodis, reiškiantis „pyragėlis iš plonai iškočiotos prėskos tešlos su avienos įdaru; paplitęs Kryme, Kaukaze“
dabartinis, -ė kuris šio laiko tarpsnio
dailidė *vyr.* medinių namų statytojas; baldų dirbėjas
dairýtis, **daĩrosi**, **daĩrėsi** žvalgytis, žvalgantis ieškoti
dalỹkas *vyr.* reikalas, objektas
dalýtis, **dalįjasi**, **dalįjosi** skirstyti į dalis
darbdarys, -ė *vyr. mot.* kas duoda darbo, suteikia darbo vietą
darbingùmas *vyr.* pajėgumas dirbti
dárbo inspėkcija valstybinės kontrolės įstaiga
dárbo pajėgù **mas** įmonės galimybė daug pagaminti ir realizuoti
dárbo saugà teisinių, socialinių, ekonominių, techninių, higieninių ir organizacinių priemonių sistema
darbúotojų kaità procesas, kai darbuotojai nepasilieka ilgai darbovietėje
daugė tį **daugė ja** **daugė joeiti** daugyn, gausėti, didėti, augti
dėlnas *vyr.* vidinė plaštakos dalis
dėmuõ *vyr.* sudėtinė dalis
derė tį **dėra**, **derė jotikti**, **pritikti**, būti tinkamam
derė tiš **dėrasi**, **derė jositartis** dėl kainos, lygti
dėrinti, **dėrina**, **dėrino** daryti tinkamą, taikyti
dėrintis, **dėrinasi**, **dėrinosi** taikytis prie kito
dėrlius *vyr.* užderėję javai, vaisiai
dermė *mot.* derėjimas, harmonija
didikas, -ė *vyr., mot.* aukštõ s kilnė s asmuo, aristokratas
didúomenė *mot.* aristokratija
díegti, **díegia**, **díegė** taikyti
diėnpiėčiai *vyr. dgs.* dienos pietūs
diėvinti, **diėvina**, **diėvino** *prk.* labai mylėti, aukštinti
dirbinỹs *vyr.* materialus darbo produktas
dirėkcija *mot.* įmonės vadovybė

draudimas vyr. neleidimas ką nors daryti
drevė mot. skylė medyje, kur gali gyventi paukščiai, bitės ir pan.
driektis, driėkiasi, driėkėsi būti, plytėti
dryžų otaš -a išmargintas dryžiais, t. y. juostomis, brūkšniais
drožlė mot. drožtuvu ar peiliu atpjautas plonas medžio gabalėlis
duomenų bāzė duomenų rinkinys, susistemintas ir sutvarkytas taip, kad juo būtų galima patogiai naudotis
duomuō vyr. vns., **dūomenys** vyr. dgs. kas duota, kuo remiamasi, darant išvadas
dūonkepė mot. prietaisas duonai kepti
dūonkubilis vyr. indas duonos tešlai
durtinys ilgas, glaudžiai aptempiantis kūną apsiaustas, priekyje neužsagstytas, turi plačias rankoves, o kartais ir diržą
dūstas vyr. nuodingi chemikalai, kuriais naikinami augalų kenkėjai
dvejóti, dvejója, dvejójo abejoti
džiovi ntaš -a pagamintas džiovinant, t. y. pašalinant drėgmę
eigà mot. vyksmas, mechanizmo darbinės dalies kelias
einamóji są skaita mot. atsiskaitymų ir įsipareigojimų eigos dokumentas, kuriame fiksuojamos kasdienės pajamos ir išlaidos
eīsena mot. procesija
elgesys vyr. veikimo ir gyvenimo būdas
esýbė mot. esmė, vidinis turinys
esmė mot. pagrindinis, svarbiausias ko nors dalykas, turinys
etāpas vyr. tarpsnis
galià mot. jėga, gebėjimas
galióti, galiója, galiójo veikti, turėti galią
gaminys vyr. pagamintas daiktas, produktas
gamýbos greítis gaminimo greitumas
gamýbos linija gamybos padalinys, cechas
gardùs, -ì skanùs
gātvinis káimas gyvenvietė, kurios sodybos išsidėsčiusios pagal vieną gatvę tam tikra tvarka
gātvinis rėžinis kà imas gatvinio kaimo atmaina; tokio kaimo kiekvienos šeimō sžemės buvo padalytos į 3 vienodo pločio ir ilgio rėžius, išdėstyti trijuose laukuose vienoda eile
gausà mot. daugūmas
gaūsinti, gaūsina, gaūsino didinti, dauginti, daryti daugiau
gausù daug
gavė jas vyr. tas, kas gauna
gavėnià mot. laikotarpis prieš Velykų šventę
gentinis, -ė priklausantis ar susijęs su gentimi – žmonių grupė, kurią jungia gimininiai santykiai, bendra kalba ir teritorija
gentis mot. visuma paprastai panašaus fizinio tipo žmonių, kuriuos jungia gimininiai santykiai, bendra kalba ir teritorija
gė rbtì, gė rbia, gė rbė vertinti, branginti, laikyti ką doru, teisingu, nusipelnysiu ir pan.
giñčytis, giñčijasi, giñčijosi ginti savo nuomonę, prieštarauti, neigti
gyvėnsena mot. gyvenimo būdas
glaudùs, -ì artimas
glūdė tį glū dį glūdė jobūti, slypėti
gobšuo liš -ė gobšus žmogus
gražì nti, gražì na, gražì no atiduoti atgal
greítmaistis vyr. greitas maistas (angl. fast food)
grėsmė mot. gresianti padėtis, grėsimas, pavojus
gretà mot. eilė
gretà šalia, prie, kartu

griovà *mot.* gili, plati vandens padaryta įgriuva; griūvantis upės skardis
grynàsis pėlnas įmonės veiklos efektyvumo vertinimo rodiklis
grynùmas *vyr.* tyrumas, švarumas
grù das *vyr.* javų (varpinių augalų) sėkla
gúostis, gúodžiasi, gúodėsi skūstis, dejuoti
gurgti, gurgia, gurgė gurguliuoti, burbuliuoti, paprastai apie pilvo skleidžiamą garsą
įdí egti, įdí egia, įdí egė įgyvendinti, pritaikyti
į dirbis *vyr.* pradėtas, į priekį pastūmėtas ir toliau tęstinas darbas
įgá uti įgá uną įgá voper laiką įgyti, įsitaisyti
įgý tikvalifikácią išmokti dirbti konkretų darbą
įgyvé ndinti, įgyvé ndiną, įgyvé ndino įvykdyti, realizuoti, įkūnyti
įgūdis *vyr.* kartojimu įgytas gebėjimas atlikti automatiškai kurį nors veiksmą
į kainis *vyr.* nustatyta kaina, vertė
įkyré tí įkyri, įkyré įjonisibosti
įkvė ptį, į kvepia, į kvėpė *prk.* sukelti norą, entuziazmą kurti, veikti; inspiruoti
įlgainiui per kiek laiko, per kurį laiką, paskui
įmlùs, - ì reikalaujantis ko nors, pvz., laiko, pinigų
į monė *mot.* gamybos ar prekybos ūkinis vienetas
į monės plėtra įmonės ekonominis ir fizinis plėtimasis
į monės vadō vas -ė *vyr., mot.* direktorius
įmtis, įmasi, ė nėsi pradėti, pvz., verslą
įndūstrinė surinkì mo linija gamybos konvejeris
įinternáutas, -ė *vyr. mot.* interneto lankytojas, skaitytojas
įinvestìcija *mot.* lėšų idėjimas; įdėtos lėšos
įinvestúoti, investúoja, investávo įdėti lėšas
į protis *vyr.* įprastas elgesys ar veiksmas
įpusé tí įpusé ja, įpusé jopraeiti pusei
įranga *mot.* vieno gamybinio ar technologinio proceso visi įrankiai, prietaisai, įtaisai ir kt.
į rankis *vyr.* darbo priemonė (ppr. imamà į rankas)
įregistru otį įregistru oją įregistrā voįtraukti, įrašyti į sąrašą
įrenginỹ svyr. įrengtas sudėtingas mechanizmas
įsigy tí įsigy ja, įsigi jo gauti perkant
įsijaũ stį įsijaũčia, įsi jautė labai stengtis, persistengti
įsiklausy tí įsiklau so, įsiklau ė *prk.* atkreipti dėmesį
įsipareigojimas *vyr.* kokios nors pareigos turėjimas
įsitaisy tí įsitai so, įsitai sė patogiai atsisėsti
įspėji mas *vyr.* dokumentas apie atleidimą iš darbo ateityje
įspūdis *vyr.* stiprus jausmų ir minčių paveikimas
įsta tymas *vyr.* aukščiausiosios valstybinės valdžios teisės normų aktas
įsteĩ gtį, įsteĩ gia, į steigė duoti pradžią, įkurti
išban dymas *vyr.* išmėginimas, kieno nors savybių ištyrimas
išdý gtį, išdý gsta, išdý goatsirasti
išėitinis, -ė duodamas išeinant iš darbo
išlaidá uti išlaidá ują išlaidā vobe būtino reikalo leisti pinigus
išlaidos *mot. dgs.* išleidžiamosios lėšos (pinigai)
išlé istį, išlé idžia, išlé ido sunaudoti perkant; leisti išvykti
išli ktį, išlie ka, išli ko išsilaikyti, nežūti, nedingti
išlydėti, išlydi, išlydėjo paeiti drauge su išvykstančiu asmeniu iki kurios nors vietos
išmaný tí išmā ną, išmā rė suprasti, mokėti
išmėgi ntį, išmėgi na, išmėgino išbandyti
išmoka *mot.* išmokama suma
išnỹ ktį, išnỹ ksta, išnỹ konustoti buvus, pradingti

išradìngas -a sumanus, sugalvojantis naujų dalykų
išranku š - i kuris daug renkasi
išrikiu otì išrikiu oja išrikiã vosustatyti eilėmis
išsamu š - i visa apimantis, platus
išsilã viņes, -usi baigęs, -usi mokslus
išsiru tulioti išsiru tulioja išsiru tuliojolaipsniškai ištobulėti
išsiskì rti, išsi skiria, išsiský ð bū ti kitókiam pvz., kãlbant apie ð nuomonę
išskirtinis, -é ypatingas, ypaç geras, gražus, kitoks nei kiti
iššukis vyr. šaukimas, kvietimas kautis, rungtis
ištekliai vyr. *dgs.* lėšos, resursai, santaupos, atsargos
išvar gti išvar gsta išvar golabai pavargti
išvé ngti išvé ngia išvé ngé pasistengti išsisukti, atsikratyti
įtaigu š - i įteigiantis, sugestyvus
įtaka mot. poveikis, reikšmė
įtaki nga, -a turintis įtakos, svarbus
itin labai
įtra ukti įtra ukia įtra ulé įrašyti, pvz., į sąrašą
įvairialý piš -é sudarytas iš įvairių dalių
įvaizdis vyr. įsivaizduojamas, vaizdu įkūnytas dalykas, su(si)kūrtas kieno nors supratimas, suvokimas
įvar dyti įvar dija įvar dijo pavadinti, pasakyti
įveì kti, įveì kia, į veiké nugalėti, pasiekti
įvé rtinti, įvé rtina, įvé rtinon nustatyti vertę
įvykis vyr. atsitikimas
įžeidì mas vyr. garbės ir orumo užgavimas
įžvalga mot. pastebėjimas, pamatymas, numatymas
ypatumas vyr. ypatinga savybė, charakteristika
jaukinti, jaukina, jaukino pratinti, daryti nebaikštų
jėgà mot. – kas skatina veikti, veikimo pagrindas, veiksnys
juolàb tuo labiau
juridinis veiksmas veikimas pagal įstatymą
kãliadirbis yr. kailių išdirbimo (parengimo drabužiams gaminti) amatiniñkas
kãina mot. vertė pinigais
kaità mot. keitimasis
kaklãskaré mot. skarelė, rišama ant kaklo
kãlvis vyr. metalo kalimo amatiniñkas
kamienas vyr. žodžio dalis be galūnės
kapitãlas vyr. 1. pinigais įvertinta visų ketinamų įsigyti (ar įsigytų) kapitalinių gėrybių visuma; 2. turto ir įsipareigojimų skirtumas, akcininkų nuosavybės sinonimas.
karçemà mot. smuklė, užeiga
kartà mot. tuo pačiu metu gyvenantys artimo amžiaus žmonės, generacija
kãštai vyr. *dgs.* išlaidos, lėšos
kãuké mot. viso veido ar tik viršutinės jo dalies uždanga (su skylėmis akims)
kãukolé mot. galvos kaulai
kaũpti, kaũpia, kaũpé rinkti, telkti
kebãbiné mot. vieta, kur prekiaujama kebabais
kenké jaš -a vyr., mot. tas, kuris kam daro žalą
kepimas vyr. maisto gaminimas su riebalais arba sausai ant ugnies
kepyklà mot. vieta, kur kas kepama
kèpti, kèpa, kèpé gaminti maistą su riebalais arba sausai ant ugnies
ketinti, ketina, ketino ruošti, žadėti ką daryti,
ketvirtis vyr. ketvirtadalis

kilmė *mot.* priklausymas nuo gimimo ar atsiradimo kuriai nors tautai, klasei ar rūšiai
kilnūs, - *ì* doras, taurus
kirbė tį kirba, **kirbė jokrutėti**, virpėti
kirstis, **kėrtas i**, **kirtos i** prieštarauti (kalbant apie norus ir galimybes)
kįstis, **kįsasi**, **kįšosi** nepageidaujama dalyvauti
klausimynas *vyr.* klausimų rinkinys
klių tismot. kliuvinys, trukdymas, kliautis
klýsti, **klýsta**, **klýdo** daryti klaidų
klōdas *vyr.* vienos medžiagos sluoksnis
klóstytis, **klóstosi**, **klóstėsi** *prk.* dėtis, vykti (įvykiams)
klóti, **klója**, **klójo** įrengti prietaisų komunikacijas
klumpadirbys *vyr.* klumpių (medinio apavo) dirbėjas
klūmpė *mot.* medinis apavas
kokýbė *mot.* ypatybė, vertė, tikimo laipsnis
kompensācija *mot.* atlyginimas už nuostolius
konkureñcija *mot.* varžymasis dėl pirmavimo
konkureñcinis pranašu **massavybė** ar savybių visuma, kuri išskiria asmenį iš kitų tarpo ir padeda konkuruoti rinkoje
konsultāvimo į monė paslaugų įmonė, teikianti pasiūlymus problemai spręsti
kraujāgyslė *mot.* kraujo gysla
krikštý nosmot., *dgs.* šventė ir vaisės krikšto proga
krìsti, **kriūta**, **krìto** mažėti, slūgti
kryptis *mot.* veiksmo, reiškinių linkmė, raidos kelias
kruōpščiai rūpestingai, atidžiai, darbščiai
kubilius *vyr.* kubilų (didelių medinių indų) dirbėjas
kuklūs, - *ì* paprastas, neprabangus
kunigaikštý sė *mot.* kunigaikščio valdoma teritorija
kuomèt kai, kada
kupetinis káimas kaimas, sudarytas iš laisvai, be aiškaus plano, išsidėsčiusių sodybų; tokį kaimą formuoja gamtinės ribos – kalvos, miškai, ežerai
kvieslýs *vyr.* asmuo, kviečiantis į šventę (seniau – į vestuves), kvietėjas
kvortà *mot.* senovinis skysčių ar burių produktų matas, lietuviškoji kvortà – maždaug 0,7 litro
labdarà *mot.* neatlyginama materialinė pagalba, parama
lābui dėl ko nors
laīkinas, - *à* kurį laiką trunkantis, neamžinas
laikýti, **laīko**, **laīkė** turėti namuose norint gauti naudos
laikýtis, **laīkosi**, **laīkėsi** gyvuoti
laimė tį laimi, **laimė joužimti** pirmą vietą konkurse, varžybose
laláutojas, - *a* *vyr.*, *mot.* asmuo, kuris per Velykas eina į svečius ir dainuodamas tam tikras dainas prašo margučių
langúotas, - *a* išmargintas langais, t. y. keturkampiais ornamentais
lankýtinas, - *a* toks, kurį reikia lankyti
lankstūs, - *ì* sugebantis prisitaikyti prie aplinkybių
lašiniai *vyr.* *dgs.* valgis iš riebalų sluoksnio, kuris būna po kiaulės oda
laūkymė *mot.* miško aikštelė
lauktūvės *mot.*, *dgs.* dovanos tiems, kurie laukia
leidimas *vyr.* sutikimo raštas
lė kis *vyr.* dvi sukaltos kartelės, dedamos ant stogo viršaus stogui nuo vėjo apsaugoti
lė lštas, - *à* paviršutiniškas, negilus
lėmti, **lėmia**, **lė nē** būti priežastimi, veiksmu, turėti sprendžiamą reikšmę, turėti didžiausią įtaką
lemtingas, - *a* lemiamas, sprendžiamas
leñkti, **leñkia**, **lėnkė** pirmauti

leñktis, leñkiasi, leñkėsi darytis netiesiam
liceñcija *mot.* tam tikras leidimas ką daryti pagal sutartį
liėkana *mot.* likusi dalis; iš praeities likęs daiktas ar reiškiny
linkmė *mot.* kryptis, plėtojimosi kelias
linktelėti, linkteli, linktelėjo truputį palenkti galvą pasisveikinant
liūdijimas *vyr.* dokumentas kam nors patvirtinti
lỹgis *vyr.* kokybės, raidos, pakilimo aukštis
lũ kestis *vyr.* ko nors laukimas, vylimasis, tikėjimasis
lũžis *vyr.* lũžimo vieta; *prk.* didelis pasikeitimas, persilaužimas
maistinis, -ė naudojamas maistui, valgomas
maisto priėdas papildoma, dažniausiai sintetinė maisto dalis
maišỹ tiš maišosi, maišėsi būti kartu su kitais, jungtis į vieną
maitiñti, maitina, maitino duoti maistą; teikti energijos
malũ nas *vyr.* grũdų malimo įmonė
marginỹs *vyr.* kas puošta ornamentais; kas sudaryta iš skirtingos spalvos daiktų
márginti, márgina, márgino daryti margą
mãstas *vyr.* užmojis, apimtis, dydis
mã stymas *vyr.* galvojimas
mažakraujỹ sė *mot.* liga, pasireišskianti eritrocitų ir hemoglobino sumažėjimu
mėdžiaga *mot.* žaliava, iš kurios kas daroma, gaminama
mėsaĩ nis *vyr.* sumuštinis su mėsa
mė tytis mė tosi, mė ėsi būti numestam, nereikalingam
miėlės *mot. dgs.* vienlaščių grybelių produktas, skirtas kam nors rauginti
miėžiai *vyr. dgs.* varpinių šeimos vasariniai javai
miklũmas *vyr.* vikrumas, lankstumas, greitumas ką nors darant
mĩlas *vyr.* storas veltas vilnonis namų darbo audinys
minė ti minì, minė joužsiminti, sakyti
mĩnkyti, mĩnko, mĩnkė maišyti minkštą masę (tešlą)
misà *mot.* nuopylos nuo salyklo, nerũgęs alus
mišĩnỹ svyr. skirtingų dalykų sumaišymas, suplakimas
mitỹba *mot.* maitinimas, maitinimasis
Mókesčių inspė kcija valstybės įgaliota institucija, vykdanči mokesčių surinkimą, tikrinanti mokesčių sumokėjimo teisingumą ir taikanti sankcijas už tai, kad mokesčiai nemokėti
mókestis *vyr.* teisės aktų nustatyta pinigine prievolė valstybei
mókslo pažangà progresas, vystymasis
mólis *vyr.* gabalinė žemė iš smulkesnių sukibusių dalelių, keramikos žaliava
naftà *mot.* riebus, degus žemės gelmių skystis
naftalinas *vyr.* stipraus kvapo kristalinė medžiaga nuo kandžių
nakvỹnė *mot.* vieta nakvoti; apsisojimas nakties poilsiui
namũdinis, -ė namuose, namų sąlygomis daromas, gaminamas
naršỹklė *mot.* programa žiniatinklio peržiūrai ir informacijos paieškai jame, angl. browser
naudà *mot.* kas naudinga, vertinga, pelninga
naudingas, -a duodantis naudą, turintis vertę
naudóti, naudója, naudójo patirti naudą; vartoti kaip priemonę
naujĩnlaiškis *vyr.* laiškas, pranešantis naujienas
naujõkas *vyr.* pradedantis kurį darbą žmogus
neatsĩjamas, -à būtinas
neganà neužtenka, mãža
neĩgalũ sis neĩgalio jĩmenkesnio fizinio ar psichinio pajėgumo žmogus
neĩjamas, -à negatyvus
neĩkà inojamas -a negalimas nupirkti už pinigus
neĩtikė tinailabai

nekilnojamasis turtas turtas, kurio negalima kilnoti
nepalankūs, -ì netinkamas, nenaudingas
nepamañnomas, -a nepakeičiamas
nepriekaištì ngas, -a kuriám negalimà prikišti
neramùmai vyr. įtempta, nerami visuomeninė situacija
nėrimas vyr. jaudinimasis, susirūpinimas, netikrumas
nesusipratìmas vyr. klaidingas supratimas, atsitiktinė klaida, apsirikimas
nesuvókti, nesuvókia, nesuvókė – nesuprasti
neterminúotas, -a be termino, amžinas
netikétu masvyr. netikėtas dalykas, įvykis
nėtikša vyr., mot. netikęs, prastas (paprastai žmogus)
nỹkti, nỹksta, nỹko gaišti, dingti, nustoti egzistuoti
nugarinë mot. nugaros mėsa
nukentė tì, nukeñcia, nukentė jopatirti nuostolį, žalą
nukrypìmas vyr. pasukimas kita linkme, klaida
nukrỹpti, nukrỹpsta, nukrỹpo prk. gauti kitą linkmę
numarìnti, numarìna, numarìno padaryti, kad mirtų, žūtų
núolaida mot. nuo kainos nuleidžiama suma
nuolatinis, -ė apimantis visą laiką, nepaliaujamas; nekintamas
núometas vyr. ištekėjusių moterų lininis apsigobiamas galvos apdangalas
núoroda mot. teksto šaltinio nurodymas
nuoseklūs, - ì einantis paeiliui
núostaba mot. nusistebėjimas
núostata mot. susiformavęs nusiteikimas vienodomis aplinkybėmis elgtis vienodai ar panašiai
núostolis vyr. materialinė žala
nuošaliai atokiai, būti atsiskyrusiam
nuošalù masvyr. atokumas
nusiderė tì, nusidera, nusiderė joderybų metu sumažinti kainą
nusidriėkti, nusidriėkia, nusidriekė nusitęsti, pasiskleisti; būti nusitęsusiam, pasiskleidusiam
nusistatýti, nusistāto, nusistātė pasiryžti, tvirtai laikytis požiūrio, sprendimo
nusistovė tì, nusistóvi, nusistovė joįgyti pastovumą, įsigalėti
nusivilti, nusivilia, nusivýlė jausti nepasitenkinimą, neįvykus norams, siekimams
nustatýti, nustāto, nustātė iš anksto nužymėti, nuskirti
nustėlbtì, nustėlbia, nustelbė neleisti plėtotis, klestėti; nuslopinti
nušveĩ stì, nušveĩcia, nušveitė nuvalyti, nublizginti trinant
nutartìs mot. teismo sprendimas šalutiniais klausimais
nutráukti, nutráukia, nutráukė nebevykdyti (sutarties)
orientúotis, orientúojasi, orientāvosi daryti, atsižvelgiant į ką nors
paáukštìnimas vyr. pakėlimas į aukštesnę vietą, aukštesnių pareigų suteikimas
pabrėžti, pabrėžia, pabrėžė ypač išskirti, paryškinti, akcentuoti
padalinỹs vyr. sudedamoji dalis, skyrius
padárgas vyr. žemės darbo ar namų ūkio įrankis
padažý tì, padāžo, padāžė truputį dažyti
padeñgti sąskaitas apmokėti sąskaitas
padeñgti, padeñgia, padeñgė apmokėti, atlyginti, kompensuoti
padorùs, ì kuris gero elgesio, išauklėtas
pagarbà mot. gerbimo jausmas, to jausmo reiškimas
pagerbìmas vyr. pagarbos parodymas
paglaistýti, paglaĩsto, paglaĩstė truputį glaistyti
pàgrįstas, -à turintis pagrindą, argumentuotas
pagùnda mot. viliojimas, patrauklumas ką nors daryti
paieškà mot. iškojimas

pājamos *mot. dgs.* paimamos, gaunamos lēšos
pajēgū š -ī kuris daug pajēgia, stiprus, tvirtas
pajūngti, pajūngia, pajūngē pradėti naudotis technikos priemonėmis
pakàkti, pakañka, pakàko užtekti
pakeleivis, -ė vyr., mot. keleivis, kuris keliaudamas kur užėina
pakėtas *vyr.* nedidelis kokių nors daiktų ar paslaugų skaičius vienoje vietoje

paklausa *mot.* prekių reikalingumas pirkėjams
pakrašty *svyr.* vieta palei kraštą
pakuotė *mot.* tai, kas supakuota
palankūs, -ī tiñkamas
paláužti, paláužia, paláužē įveikti, susilpninti, pakirsti
pamainà *mot.* mainymasis, keitimasis
pamatinis, -ė sudarantis pamatą, ant kurio kas nors yra, iš kurio kas kyla; pagrindinis, svarbiausias
pāpildas *vyr.* priedas, ko trūkstamo papildymas
papírkti, pàperka, papírko palenkti į savo pusę pinigais, dovanomis
paplìsti, paplìnta, paplìto pasklisti
paplìtimas *vyr.* pasklidimas, vartojimas, pasiskirstymas
paplūdímỹ *svyr.* smėlėta pakrantė, skirta poilsiui
paprotỹs *vyr.* žmonių (tautės ar grupės) įprastas elgesys tam tikrais atvejais, nerašyta elgesio norma
paragáuiti, paragáuja, paragāvo mėginti, nustatyti skonį
paramà *mot.* savanoriškas ir neatlyginamas pinigų, turto ar paslaugų teikimas paramos gavėjams
pardavìmas *vyr.* gaminių realizavimas
pareigybė *mot.* pareigos, susijusios su konkrečia įstaiga ir su konkrečia darbo vieta
parėikšti, parėiškia, parėišké oficialiai žodžiu ar raštu pranešti
pareñgti, pareñgia, pàrengē padaryti tinkamą, gatavą
parsisių stį, parsiųsiuñčia, parsiųsiuntė siųsti sau
pasekmė *mot.* padarinys, rezultatas
pasidomė tį, pasidōmi, pasidomė jo šiek tiek domėtis
pasigaminti, pasigamìna, pasigamìno pasidaryti pačiam
pasigáuiti, pasigáuana, pasigāvo pagriebti, gauti sau
pasigėsti, pasigeñda, pasigėdo pastebėti trūkstant ko turėto
pasikráuti, pasikráuna, pasikróvė pasipildyti, pvz., energijos
pasimė gautį, pasimė gauja, pasimė gavopasinaudoti malonumais
pasisākymas *vyr.* tai, kas pasakoma, nuomonė
pasitáikyti, pasitáiko, pasitáikė atsitiktinai būti ar įvykti
pasitēlkti, pasitēkia, pasitēlkė pasikviesti į talką, pasinaudoti
pasitėnkinimas *vyr.* malonumas, įvykus norams, troškimams, siekimams
pasiūla *mot.* rinkoje esamų prekių kiekis
pasizymė tį, pasizỹ mį, pasizymė jo išsiskirti iš kitų
paskanáuiti, paskanáuja, paskanāvo pamėginti skanumą, paragauti; pasivaišinti
paslaugà *mot.* patarnavimas, pagalba
pāsninkas *vyr.* susilaikymas nuo tam tikrų valgių dėl religinio tikėjimo
pastaràsis, pastaroji neseniai praėjęs, paskutinis iš minėtu
pāšaras *vyr.* gyvulių ēdalas
pašnekesỹ *svyr.* pokalbis
pašnekō vaš -ė *vyr., mot.* pokalbio dalyvis
pataikáuiti, pataikáuja, pataikāvo tenkinti įnorius, stengtis įtikti
pataisà *mot.* pataisomasis pakeitimas, papildymas
patalpà *mot.* įmonės ar gyvenamosios vietos vidus
pateikti, pateikia, pàteikė duoti, pasiūlyti, parašyti ir išsiųsti (skundą)

patèkti, pateñka, patèko atsirasti, atsidurti kur, pakliūti
pàtikimas, -à kuriuo galima pasitikèti, pasikliauti
patikimùmas vyr. galėjimas patikèti, tikrumas
patìkslinti, patìkslina, patìkslino padaryti tikslesnį
patirtis mot. patyrimas
patýręs, -usi turįs daug patirties
patóbulinti, patóbulina, patóbulino pagerinti

patraukiaĩ viliojamai, žaviai
patrauklùs, -ì kuris traukia, vilioja, žavus
patrupèti, pàtrupa, patrúpéjo šiek tiek nutrupèti
patvìrtinti, patvìrtina, patvìrtino pripažinti tikru, teisètu
pavaldinýs, -è tas, kuris pavaldus kitam
pavaldùs, -ì esantis kieno žinioje
paveldé tį pavèldi, paveldé jogauti kaip palikimą
pavèrsti, pavèrčia, pàverté padaryti kuo kitu, padaryti kitokį, pakeisti pavidalą
paviènis, -è atskiras
pavydè tį pavydi, pavydè jojausti pavydą; jausti apmaudą dèl to, kad kitas ką turi
pažangù s, -ì kuris eina su gyvenimu, siekia naujų dalykų
pažeidiné tį pažeidiné ja pažeidiné jodaug kartų, dažnai pažeisti, pvz., tvarką, įstatymą
pažinti smot. santykis tarp žmonių, pažįstančių vienas kitą ir turinčių tarp savęs kokių interesų
pažymé tį pažỹ mį pažymé joteigti, tvirtinti
peleninè mot. indelis rūkalų pelenams nukratyti ir nuorūkoms dèti
pèlkè mot. nuolat šlapia žemè
pèlnas vyr. įmonės gaunamų pajamų ir patiriamų sąnaudų skirtumas
pelningas, -a kuris duoda pelno, padeda uždirbti
pèrdirbèjas, -a vyr., mot. tas, kuris perdirba
pèrdirbti, pèrdirba, pèrdirbo padaryti kitokį apdorojant
pèreiti, pèreina, pèréjo keisti temą, pradèti kalbèti kita tema
pèrimti, pèrima, pèrèmè paimti iš kito
pèrkèla mot. vieta, iš kurios keltu keliami per vandenį; įrenginys perkelti per vandenį
pèrnakvoti, pèrnakvoja, pèrnakvojo praleisti naktį, apsistoti nakčiai
pernelýg per daug, daugiau negu norma
personālas vyr. įmonės darbų otojai sudrantys viena profesinę kategoriją
pèrsotinti, pèrsotina, pèrsotino per daug prisotinti
pèrteklis vyr. tai, kas per daug
pèrtvarka mot. persitvarkymas
pèrtvarkyti, pèrtvarko, pèrtvarké kitaip sutvarkyti
pèrversmas vyr. staigus tvarkos pasikeitimas
pìginti, pìgina, pìgino mažinti kainą; pigiai parduoti
pìlkapis vyr. kalnelis, kur senovėje būdavo laidojama
pìlvas vyr. kūno dalis, kurioje yra virškinimo organai
pirkinýs vyr. perkamas ar neseniai pirktas daiktas
pirktinis, -è pirktas, ne namuose gamintas
pirmýkštis, -è pradinis, laukinis
pirtis mot. namas ar namelis, skirtas maudytis
plātinti, plātina, plātino prekiauti įvairiais būdais
platumà mot. laipsniais matuojamas nuotolis nuo pusiaujo
plè stį plèčia, plè è 1. platinti, daryti platesnį. 2. didinti apimtį ir gerinti kokybę, plètoti
plè stis plèčiasi, plè èsi darytis platesniam
plètra mot. plètimasis, plètotè, raida
plìsti, pliñta, plìto sklįsti, platintis
plytè tį plyti, plytè jobūti plačiai nusidriekusiam, išplitusiam, tįsoti

pòkeris vyr. azartinis stalo žaidimas
pókytis vyr. kitimo rezultatas
pólinkis vyr. palinkimas, potraukis
pómégis vyr. mėgstama veikla, malonumas; polinkis ką daryti

póreikis vyr. tai, ko reikia
pótyris vyr. patyrimas, patyrimo rezultatas
póveikis vyr. veikimo reiškinys, rezultatas
póžiūris vyr. konkreti pažiūra, nusistatymas
prabangà mot. materialinių patogumų daugumas, perteklius
prabangùs, -ì ištaigingas
prãdas vyr. pradinis elementas, pati pradžia
pradedantýsis, pradedančioji vyr., mot. kuris pradeda
pradinis kapitãlas lėšos, reikalingos pradėti vykdyti tam tikrą ekonominę veiklą
prãgiedrulis vyr. properša debesyse, pragiedrėjimas; *prk.* džiaugsmas, nušvitimas
pragyvėnti, pragyvėna, pragyvėno užsidirbti pinigų gyvenimui
pralaimė tį, pralaĩmi, pralaimė jonenugalėti (byloje)
pramìsti, pramiñta, pramìto prasimaitinti, apsirūpinti maistu
pramogà mot. malonus užsiėmimas, kas prablaško, pralinksmina
prãmonė mot. žaliavų, energijos gavyba, gamybos priemonių ir vartojimo reikmenų gamyba
pramoninis, -ė pagamintas pramonės įmonėje
pranašù masvyr. pralenkimas, pirmavimas
pranešė jas -a vyr., mot. kas skaito pranešimą, sako kalbą
praplė stį, prãplečia, prãplėtė plėsti truputį, padidinti
praràsti, prarañda, prarãdo netekti
prarýti, prarýja, prarįjo ryjant nustumti į skilvį
praskáidrinti, praskáidrina, praskáidрино padaryti linksmesnį, giedresnį, aiškesnį
prastúomenė mot. paprasti žmonės
prašmatnù š -ì puikus, puošnus, prabangus; nepaprastas
pravaikštã mot. neatvykimas į darbą be pateisinamos priežasties
pravardė mot. netikra, išgalvota pavardė
pražūtì ngas, -a lemiantis pražūtį, lemiantis bankrotą
prėkė mot. daiktas, skirtas parduoti
prekeĩvis, -ė vyr., mot. keliaujantis prekybininkas
prėkės žė nklasišskirtinis prekės ar paslaugos pavadinimas ir tapatybė, padedanti jį atskirti nuo kitų gaminių ir paslaugų
prekýba mot. ūkinė veikla, susijusi su prekių pirkimu ir pardavimu
prekýbininkas, -ė vyr., mot. kas verčiasi prekyba, prekybos darbuotojas
prekýbos ceñtras universali, didelė parduotuvė
prekývietė mot. vieta prekiauti
príblė stį, príblė stã, príblė sošiek tiek blėsti, gesti, mažėti
príblōkšti, príblōškia, príblōškė labai stebinti
prídurti, príduria, prídú ė *prk.* pasakyti, pridėti
príeangis vyr. namo dalis prie lauko durų; priestatas su stogu prie įeinamųjų namo durų, priebutis, veranda
príeglobstis vyr. vieta, kur galima saugiai būti, prisiglausti
príemoka mot. mokėjimo priedas, primokėjimas
príemonė mot. daiktas, įrankis, prietaisas, reikalingas kam nors atlikti, padaryti
príeskoniai vyr. *dgs.* aštrios, kvepiančios medžiagos valgio skoniui pagerinti
príešgairì nė apsaugã priemonės, padedančios apsaugoti nuo gaisro
príeškaris vyr. laikas prieš karą (dažniausiai kalbant apie laiką prieš Antrąjį pasaulinį karą)
príetaisas vyr. įrenginys, priemonė gaminti

prietas vyr. neteisinga, nepagrįsta, bet įprastinė pažiūra į ką nors, paprastai tikėjimas burtais ir ateitį lemiančiais ženklais

priežastis mot. reiškinys, dėl kurio vyksta kitas reiškinys

prėžiūra mot. prėžiūrėjimas, globojimas, rūpinimasis

prėžodis vyr. dažnai vartojamas žodis ar žodžių junginys pauzėms užpildyti, pertaras

priimti, priima, priėmė sutikti, kad ateitų (dirbti)

priimtinėsnis, -ė tinkamesnis priimti

prijuostė mot. drabužis, prisijuosiamas prie liemens dirbant

prilygti, prilygsta, prilygo pasidaryti, būti lygiam su kuo, susilyginti

primiršti, primiršta, primiršo šiek tiek pamiršti

pripildyti, pripildo, pripildė pripilti

prisdė tį prisdėda, prisdė joprisijungti prie ko

prisijungti, prisijungia, prisijungė prisdėti prie ko nors

prisitąkyti, prisitąiko, prisitąikė sutikti su kuo neprieštaraujant, prsiderinti, veikti pagal aplinkybes

prislėgtas, -à prispaustas

pristātymas vyr. atgabenimas

pristatyti, pristato, pristatė atgabenti, atvežti (užsakymą)

privalūmas vyr. gera savybė, pranašumas

priverstinis, -ė priverčiamasis, ne savo noru atliekamas

privilioti, priviliója, priviliójo patraukti į save, primasinti

produktas vyr. gamybos rezultatas; gamybos žaliava

progrāminė platfō rmakompiuterių operacinė sistemų šeima

prótėvis vyr. prosenelis – senelių senelis

puikúotis, puikúojasi, puikāvosi būti puikiam, išdidžiam

puldinė tį puldinė ja puldinė jodaug kartų pulti

púoselėti, púoselėja, púoselėjo rūpestingai auginti, prėžiūrėti; sudaryti sąlygas, kad kas nors būtų, plėtotųsi, augtų

puošý bamot. puošimo būdas

púsgaminis vyr. ne visai baigtas gaminys

rāčius vyr. medinių ratų dirbėjas

ragauti, ragáuja, ragāvo bandyti skonį

rāginti, rāgina, rāgino prašyti ką daryti

raidà mot. laipsniškas kitimas, plėtotė, evoliucija

rakañdas vyr. indas, įrankis, baldas (dažnai – sulūžęs, nebereikalingas)

Rāsos mot. viduvasario šventė – Joninės

raudà mot. apeiginės tautosakos rečitatyvinis kūrinys, verksmas, raudojimas

rāugas vyr. pirminė rūgštis duonos žaliava

raugintas, -a pagamintas su prieskoniais tam tikru būdu ir įgijęs rūgštų skonį

recėptas vyr. sudėtinių dalių sąrašas, pagal kurį ruošiamas patiekalas

reikalas vyr. rūpimas, reikiamas dalykas, darbas

reikalauti, reikaláuja, reikalāvo atkakliai prašyti, versti ką atlikti

reikalāvimas vyr. oficialus dokumentas, kuriuo ko nors reikalaujama, prašoma

renovúoti, renovúoja, renovāvo remontuoti, atnaujinti pastatą

reportāžas vyr. informacija apie įvykius

riáušės mot. masinis protesto, nepasitenkinimo pareiškimas

ribójimas vyr. tam tikrų ribų nustatymas, paisymas

ribótas, -a siauro vartojimo, nepakankamas

ribóti, ribója, ribójo daryti ribas, apibrėžti

riestañnis vyr. apskritas kvietinių miltų kepinys su skyle viduryje

rimtas -à pasižymintis ramiu, apgalvotu, santūriu elgesiu; svarbus

rinkà mot. prekių mainų sfera

rinkódara *mot.* įmonių veiklos organizavimo ir valdymo sistema, kuria stengiamasi atsižvelgti į visą rinkoje vykstančių procesų kompleksą

riñktis, reñkasi, riñkosi ieškoti tinkamo

rizikúoti, rizikúoja, rizikávo daryti su rizika

ryšỹ svyr. sąsaja, santykis, sąjunga

rugiai vyr. *dgs.* varpinių šeimos žieminiai javai

rũ gtĩ rū gsta rū godarytis rūgščiam

rulètè *mot.* azartinis stalo žaidimas

rungtyniáuti, rungtyniáuja, rungtyniávo rungtis, kovoti norint nustatyti, kuris geresnis

rũšis *mot.* prekių ar daiktų vertės, kokybės laipsnis; skirstymo pakopa

rùtuliotis, rùtoliojasi, rùtuliojosi darytis tobulesniam, sudėtingesniam, plėtotis

saĩkas vyr. matas, norma

sakmẽ *mot.* pasakojamosios tautosakos kūrinys, kuriame aiškinama pasaulio ir įvairių gamtos reiškinių kilmė, vaizduojamas žmogaus susidūrimas su mitinėmis būtybėmis

sá lygamot. objekto santykis su aplinkiniais reiškiniais, be kurių jis negali egzistuoti; reikalavimas, keliamas tariantis

sámprata *mot.* ko nors suvokimo būdas, pažiūra, koncepcija

sá naudos *mot. dgs.* kuriam nors tikslui naudojamos lėšos, medžiagos, darbas ir pan.

sándėlis vyr. pastatas ar patalpa kam sudėti, laikyti: prekių likučiai sandėlyje.

sándoris vyr. veiksmas, kuriuo siekiama sukurti, pakeisti ar panaikinti civilines teises ir pareigas

sánkloda *mot.* visuomeninės ekonominės formacijos gamybiniai santykiai, visuomeninė gamybos forma

sántaupos *mot., dgs.* kas sutaupyta, paprastai pinigai

santũrũ š -i mokantis neparodyti savo jausmų, susivaldantis

sá sajamot. objektų susiejimas (ryšio įžvelgimas) mintyse

saugà *mot.* saugumas

sáulės mò dulisįrenginys pigiai saulės energijai gauti

savarañkiškas, -a nepriklausomas, veikiantis sau

savikaina *mot.* kaina, vertė, kurią sudaro gamybos ir realizavimo išlaidos

saviniñkas, -ė vyr., *mot.* nuosavybės turėtojas

sávitás, -à išsiskiriantis, nepanašus į kitus, originalus

sėjó mainamot. pasėlių kaitaliojimo sistema

sėkmẽ *mot.* sekimasis, laimė

Sekmìnės *mot. dgs.* krikščionių Šventosios Dvasios atsiuntimo šventė (7 sekmadienį po Velykų)

sėnbuvis, -ė vyr., *mot.* daug patirties turintis, seniai dirbantis verslininkas

seniũnija *mot.* administracinis vienetas, tvarkomas seniūno

síekti, síekia, síekè stengtis, įgyti, laimėti, gauti rezultatą

sienójas vyr. rąstas, medis, parengtas statybai

síetas vyr. indas su tinklu, skirtas sijoti (atskirti smulkesniems ir stambesniems gabalėliams)

signatãras, -ė vyr., *mot.* asmuo, pasirašęs svarbų dokumentą (aktą, sutartį)

sĩlkè *mot.* nedidelė jūrų žuvis, maistui naudojama sūdyta

sirgãlius, -ė vyr., *mot.* aistringas sporto varžybų žiūrovas, sporto entuziastas, aistruolis

siuvé jas, -a vyr., *mot.* drabužių gamintojas

skanè stasvyr. tai, kas skanu

skátinti, skátina, skátino raginti, prašyti, kad ką nors darytų, spartinti

skylè *mot.* kiaura vieta, kiauruma, tarpas

sklaidà *mot.* paskleidimas

skleĩsti, skleĩdžia, skleĩdè skėsti, plėsti ką suglaustą, pvz., skėtį

skleĩsti, skleĩdžia, skleĩdè teikti kvapą

skõlintis, skõlinasi, skõlinosi imti iš ko laikinai daiktą ar pinigus, kuriuos reikės grąžinti

skonĩngas, -a su skoniu, gražiai padarytas

skraistė *mot.* didelė apsigaubiama, apsisiaučiama skara; platus berankovis apsiaustas, užsimetamas ant pečių

skubiai greitai

skuñdas *vyr.* prašymas atitaisyti skriaudą, neteisėtumą, apskundimas

skų stiš skùndžiasi, skùndėsi reikšti nepasitenkinimą, sakyti, kas yra blogai

skutinė tį skutinėja, skutinėjo peiliu daryti ornamentus ant kiaušinio

slė ptį slėpia, slė pė laikyti paslapyje

smagù malonu, gėra; patogu naudotis

smagùris *vyr.* mėgstantis saldumynus

smùklė *mot.* užėiga, kur būdavo parduodami alkoholiniai gėrimai

smùlkmena *mot.* nedidelis, nereikšmingas daiktas ar dalykas

sodýba *mot.* kaimo namas su visais ūkiniais pastatais, sodu, daržais ir pan.

Sodra *mot.* valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba

spã čiai greitai (apie darbą, veiklą)

spėktras *vyr.* įvairovė

sraùtas *vyr.* srovė, tėkmė, plūstanti daugybė

sritis *mot.* veikimo šaka

statinýs *vyr.* pastatas

stātymas *vyr.* pinigų arba žetonų įnešimas žaidžiant

steigtį, steigia, steigė duoti pradžią, organizuoti

stiebas *vyr.* aukštas stulpas

stigtį, stiñga, stigo trūkti

stokà *mot.* trūkumas, nepriteklis

stokóti, stokója, stokójo trūkti

streikúoti, streikúoja, streikávo

suartė tį suartė ja suartė joarčiau sueiti; sueiti į artimesnius, draugiškesnius santykius

suāsmeninti, suāsmenina, suāsmenino ne asmeniui suteikti asmens savybes

substrātas *vyr.* kalba, kurią išstūmė kita atėjusi kalba ir kuri toje atėjusioje paliko pėdsakų

sudėti nė dali s vienas komponentas sistemoje

sudėti s *mot.* sudedamųjų dalių visuma

suė stį suė da suė dē *prk.* pražudyti

sugaišti, sugaišta, sugaišo veltui laiką praleisti, užtrukti

suintriģuoti, suintriģuoja, suintriģávo sudominti

sukaūpti, sukaūpia, sùkaupė sutaupyti, sudėti į vieną vietą, surinkti, sutelkti

suklýsti, suklýsta, suklýdo padaryti klaidą

sumazė tį sumazė ja sumazė j opasidaryti mažiau

sumedžio tį sumedžio ja sumedžio j osugauti (nukauti) maistui žvėrį ar paukštį

suñkmetis *vyr.* sunkus laikas

surėikšminti, surėikšmina, surėikšmino suteikti labai didelę reikšmę

susidùrti, susiduria, susidù ė visai iš arti susitikti, turėti reikalą

susigūžti, susigūžia, susigūžė susitraukti, susiglausti

susikalbė tį susikalba, susikalbė j osusitarti, rasti bendrą sprendimą

susirinkimas *vyr.* posėdis, pasitarimas

susirú pintį susirú piną susirú pinopradėti rūpintis, pajusti neramumą

susisiekimas *vyr.* judėjimas iš vienos vietos į kitą; ryšio palaikymas

susitáikymas *vyr.* suderinimas, nesutarimų pašalinimas

susizgrìbti, susizgrìmba, susizgrìbo *šnek.* susigriebti, susiprasti

sustabarė jusi sustingusi, nejudri, nelanksti, neveikli

sutarūnė *mot.* tam tikra daugiabalsė lietuvių liaudies daina

sutarūtis *mot.* dokumentas, kuriuo aptariamos darbo sąlygos

sutrikimas *vyr.* pakrikimas, įprastos būsenos praradimas

suvókti, suvókia, suvókė suprasti

svetingùmas vyr. vaišingumas, mokėjimas priimti svečius
sviestmušė mot. indas sviestui gaminti
šachmā tai vyr. *dgs.* loginis stalo žaidimas
šakó tis vyr. aukštas šakotas kepinys
šā lintį šā liną šā linostumti, varyti į šalį
šaltī nis vyr. kas duoda pradžią, sudaro pamatą, iš kur kas išeina; rašytinis dokumentas
šaunū š -ì puikus, smagus, gražus, greitas

šė rtį šė rią šė rė maitinti gyvulius
šiukšliā maistis vyr. prastas maistas
šiupinỹ svyr. košė iš žirnių, pupų, bulvių, kruopų, miltų ir kt.
šmaikštū mas vyr. sąmojingumas, žaismingumas, taiklumas
šurmuliū otį šurmuliū oją šurmuliā votriukšmauti, linksmintis
tapātinti, tapātina, tapātino laikyti tapačiu, identifikuoti
tarnáuti, tarnáuja, tarnávo dirbti kam, būti atsidavusiam; turėti pareigas, būti pasamdytam
tárpinkas, -ė vyr., *mót.* asmuo, suvedantis pirkėją su pardavėju
tašy tį tāšo, tāšė kirviu lyginti medį

tašky tis pinigais neatsakingai leisti pinigus
taupyti, taūpo, taūpė dėti atsargai, neleisti
tautódailė mot. liaudies dailė – liaudies meno šaka, kurios išraiškos priemonės yra regimieji vaizdai
tautósaka mot. žodinė liaudies kūryba
teĩgiamas, - à pozityvus
tėisininkas, -ė vyr., *mot.* kas dirba teisėtvarkos srityje
teĩsmas vyr. teisingumo vykdomasis institutas ir įstaiga
tėkti, teĩka, tėko pasitaikyti
tenýkštis, -ė esantis tolesnėje vietoje
ténkintis, ténkinasi, ténkinosi jaustis patenkintam
terminúotas iñdėlis vyr. pinigai, laikomi banke iki tam tikros datos
terminúotas, -a su data, kai baigs galioti
termoizoliācija mot. šilumos izoliacija
termoizoliācinė mē džiaga šilumos izoliacijos medžiaga
tiékė jaš -a vyr., *mot.* asmuo, kuris aprūpina medžiagomis, produktais
tiėkti, tiėkia, tiėké aprūpinti (medžiagomis)
tikė jimas vyr. kokio reiškinio tikrumo pripažinimas be įrodymų; religijos išpažinimas
tikinti, tikina, tikino daryti taip, kad tikėtų
tikrĩnis, -ė tikrasis; deramas, kokio reikėtų; pačiam priklausantis, savas, nuosavas, žymintis atskirą vardą

tikslĩnis, -ė būtent tas, tam tikras, norimas
tiĩnkamas, - à kas tinka kam nors

tirštī klis vyr. tirštinanti medžiaga
tyrĩmas vyr. darbas, norint išsiaiškinti, suprasti, nustatyti ką
tradīcija mot. papročių, apeigų, vaizdinių, idėjų, simbolių išlaikymas, perdavimas iš kartos į kartą; tai, kas išlaikoma
traškučiai vyr. *dgs.* sausas džiovintas traškantis maistas
tremtĩs mot. ištrėmimas
triukšmadarỹ š -ė vyr., *mot.* kas triukšmą kelia, padauža
trobà mot. gyvenamasis namas
trũkti, truĩka, trũko užimti laiko
trũ kumas vyr. taisytinas dalykas, klaida, yda
turė tojaš -a vyr., *mot.* kas turi
tũ ris vyr. kūno užimta erdvės dalis
tvarũs, -ì pastovus, nekintamas

ugdýti, ùgdo, ùgdè sistemingais nurodymais, pamokymais ar kitais veikimais tobulinti, auklėti
unikalus, -ì vienintelis tos rūšies, labai retas
uždaró ji aplikácijataikomoji kompiuterių programa, kurios vartotojas negali programiniu būdu modifikuoti

ùžeiga *mot.* užeinama vieta, užkandinė

užgóžti, užgóžia, užgožè nustelbti

užkandi nè *mot.* nedidelė valgykla

užkandžia utj užkandžia uja užkandžia vovalgyti užkandį, truputį valgyti

užkaria utj užkaria uja užkaria voužimti kariaujant, karu

užmè gzti ršj pradėti bendrauti, bendradarbiauti

ùžmokestis *vyr.* atlyginimas, alga

užsá kymas *vyr.* pavedimas ką nors padaryti

užsakó vas-è *vyr., mot.* prekę ar paslaugą užsakantis asmuo

užsiim tjužsi ima, užsiémè veikti, dirbti, turėti kokį darbą, profesiją, verstis

užsili ktj, užsiliè ką užsili ko būti ilgesnį laiką nebeliečiamam, nebejudinamam, nepaimtam

užsisaký tj užsisá kó užsisá lè pavesti padaryti, susitarti

užsitarná utj užsitarná uja užsitarná vonupelnyti, pasiekti savo elgesiu, veikla

užtè ktj užtèñ ką užtè ko ganėti, pakakti

užti krinti, užti krina, užti krino garantuoti

vadóvas, -è kas vadovauja, vedėjas

vadováutis, vadováujasi, vadovávosi laikytis, remtis

váišès *mot. dgs.* valgiai, duodami svečiams; kitų duodamas valgis

vaiši ngas, -a mėgstantis vaišinti, gerai vaišinantis

valdiniñkas, -è *vyr., mot.* valstybės tarnautojas

valdýti, valdo, valdè turėti savo valdžioje, verstis klausyti

valstýbès tarná utojas, -a *vyr., mot.* kàs tarnauja, pareigūnas

vartótojas, -a *vyr., mot.* asmuo, kuris ką vartoja

varžý tj varžo, varžè riboti veikimo laisvę

varžo vaš -è *vyr. mot.* asmuo, kuris varžosi, rungtyniauja

veiklà *mot.* veikimas, darbas

veiklùs, -ì kuris mielai veikia, aktyvus, darbštus

veiksnýs *vyr.* skatinamoji priežastis, faktorius

vè jarodis *vyr.* prietaisas vėjo kryptčiai ir greičiui nustatyti

véngti, véngia, véngè stengtis išsisukti, išsisukinėti

vèrslas *vyr.* nuosava įmonė, užsiėmimas, darbas

vèrslininkas, -è *vyr., mot.* kas turi savo verslą

vèrsló apskaitós sistemà Lietuvos įmonių apskaitą ir finansinę atsakomybę reglamentuojantys dokumentai

verslùs, -ì kuris turi verslininkui reikalingų savybių

vertè *mot.* piniginė daikto išraiška

vertéiva *vyr., mot.* kas apsuksiai, net suktai verčiasi

vertéti, véta, vertè jo apsimokėti, reikėti (ką daryti)

vértinti, vértina, vértino pripažinti reikšmę, branginti; nustatyti vertę

vertýbè *mot.* vertas, brangus daiktas; vertė, vertingumas

veržlù s - ì energingas

ve ržtis, ve ržiasi, ve ržèsi su jėga eiti, trykšti

vidùrupis *vyr.* upės vidurinė dalis

vienkiemis *vyr.* atskira sodyba

viėšas -à visiems skirtas, visuomenės naudojamas

viešè tj viėši, viešè jo būti svečiuose pas ką ar kur

viešè tj viėši, viešè jo svečiuotis

vieší eji darbaĩ bausmė, kai dirbama visuomenei naudingus darbus

viešnia *mot.* moteris, atėjusi į svečius
vilióti, viliója, viliójo traukti
viltis *mot.* tikėjimasis ko nors
viltis, viliasi, vylėsi tikėtis
vingiuóti, vingiuója, vingiãvo daryti vingius, būti netiesiam
vĩršyti, vĩršija, vĩršijo imti viršų, pirmauti, pralenkti
virtinė *mot.* suvertų ant siūlo ir pan. arba vienas šalia kito sudėtų daiktų eilė
virtualùs, -i netikras, menamas
výkdyti, výkdo, výkdė daryti, kad veiktų
výrauti, výrauja, vyrãvo pirmauti, dominuoti
výstymasis *vyr.* raida, plėtra
výstyti, výsto, výstė plėtoti (verslą), rūpintis, kad (verslas) augtų
žaĩbas *vyr.* atmosferinės elektros iškrova kibirkštis pavidalu
žaĩbškas, -a labai greitas
žaismĩngas, -a smagus, linksmas
žã liavamot. mēdžiaga, skirta apdirbimui
žarnã *mot.* guminis vamzdis
žarný nas *vyr.* žarnų sistema, viduriai
žavė tis žã visj žavė jos idžiaugtis kuo nors geru, jausti dėl to malonumą
želdiniaĩ *vyr., dgs.* sodinami (nė savaimė želiantys) augalai
žĩbalas *vyr.* degus skystis, gaunamas iš naftos
žiedì nis, -ė žiedo formos
žiniã sklaidamot. informacinių priemonių visuma
žinomù mas *vyr.* tai, kiek žinoma
žlùgti, žlũn ga žlũ goniekais nueiti, dingti, pragaišti
žudý nės *mot. dgs.* daugelio žmonių žudymas
žvý nas *vyr.* plokštelė ant žuvies odos